

Na osnovu člana 39. stav 1. Zakona o komunikacijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 31/03 i 75/06), Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije na sjednici održanoj 31. januara 2008. godine, donosi

Kodeks o emitovanju radio televizijskog programa

DIO PRVI – OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

(1) Ovim Kodeksom se uređuju osnovni principi programskih sadržaja koji se emituju u programima radio televizijskih stanica u Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o komunikacijama BiH, Evropskom konvencijom o prekograničnoj televiziji, UN Konvencijom o pravima djeteta i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.

(2) Kodeksom se utvrđuju pravila kojima se obezbjeđuju uslovi za osiguranje prava na slobodu izražavanja, kako je predviđeno Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i fundamentalnim slobodama, kao i drugim instrumentima navedenim u Ustavu Bosne i Hercegovine, istovremeno poštujući općenito prihvaćene standarde pristojnosti, nediskriminacije, pravednosti, tačnosti, zaštite maloljetnika, zaštite privatnosti.

Član 2. (Definicije)

U svrhu tumačenja ovog Kodeksa, koristiće se slijedeće definicije:

1. Agencija – Regulatorna agencija za komunikacije
2. Radio i televizijska stanica- termin koji obuhvata bilo koju televizijsku ili radio stanicu koja emitira program na teritoriji Bosne i Hercegovine, a koji posjeduje dozvolu za emitovanje izdatu od Agencije.
3. Javni interes/interes javnosti – pravo javnosti da zna informacije kojima je namjera pomoći javnosti u donošenju ličnog mišljenja i odluka o pitanjima i događajima, uključujući, na primjer, napore otkrivanja krivičnog djela ili prekršaja, te spriječiti zavođenje javnosti nekom izjavom ili postupkom pojedinca ili organizacije.
4. Govor mržnje – govor koji ima namjeru da ponizi, zastraši ili podstakne na nasilje ili predrasude protiv osoba ili grupe na osnovu njihovog spola, rase, dobi, nacionalnosti, seksualnog opredjeljenja, polne/rodne orijentacije, hendikepiranosti, moralnih ili političkih ubjeđenja, socijalno-ekonomskog statusa ili profesije.
5. Pristojnost – standardi ponašanja i govora koji se smatraju prihvatljivim u kontekstu prosječnog gledaoca ili slušaoca.
6. Djeca - osobe mlađe od 14 godina.
7. Maloljetnici - osobe od 14 do 18 godina.
8. Mlađi punoljetnici – osobe između 18 i 21 godine.
9. Odgovarajući raspored programa – raspored programa sačinjen ocjenjujući prirodu sadržaja; vjerovatni broju i sastavu publike, prirodu ukupnog kao i pojedinačnih programa pojedine stanice, vjerovatna očekivanja publike pojedine stanice u određeno vrijeme određenog dana, a naročito imajući u vidu da li se u određeno vrijeme može očekivati da u publici budu djeca, uzimajući u obzir školsko vrijeme, vikende, praznike i raspust; početak i kraj programa;

10. Pornografija – programi koji prikazuju eksplicitne scene seksa, uključujući seksualnu penetraciju, napravljeni isključivo u svrhu podizanja seksualnog uzbuđenja publike.
11. Erotski programi - programi koji se uglavnom bave erotski stimulativnim opisima, bez prikazivanja eksplicitnih scena seksualnog odnosa.
12. Granični period – period emitovanja unutar kojeg se mogu prikazivati određeni sadržaji koji zbog specifične prirode ne trebaju biti dostupni najširoj publici. Granični period je između 24.00 i 5.00.
13. Parapsihologija - pseudonauka koja se bavi naučno neobjašnjivim pojavama, i obuhvata područje izvan medicinsko-psihološke stvarnosti koje nije znanstveno provjerljivo, u šta spadaju hiromantija, proricanje, spiritizam, okultizam, astrologija, telepatija, vidovitost, bioenergija, telekineza.
14. Okultizam – vjerovanje u „okultne sile“ i uključuje praksu „okultnih znanosti“. Također, može da obuhvata okultna umijeća, astrologiju, magiju, okultnu medicinu, proricanja i/ili spiritualne aktivnosti koje zalaze u sfere koje trenutne naučne postavke nisu definisale, niti spadaju u uobičajene aktivnosti koje susrećemo u tradicionalnim religijama.
15. Egzorcizam – ovaj termin obuhvata istjerivanje demona ili drugih zlih duhova ili bića za koja se smatra da su obuzela osobu ili predmet.
16. Alternativna medicina – bilo koji od različitih nekonvencionalnih načina liječenja koji nisu utemeljeni na postavkama tradicionalne medicinske nauke.
17. Nadriljekarstvo – bavljenje liječenjem ili bilo kojom drugom zdravstvenom djelatnošću bez propisane stručne spreme.
18. Ranjive osobe – socijalno, psihološki i/ili zdravstveno insuficijentne osobe, uključujući ali ne ograničeno na osobe sa poteškoćama u učenju, sa zdravstvenomentalnim problemima, osobe sa psihičkim oboljenjima ili one koje pate od gubitka pamćenja, bolesne osobe, osobe koje su preživjele traumu, žrtve nasilja i porodice nestalih.
19. Religijski program - program kojemu je centralna ili prevladavajuća tema religija
20. Prozelitizam – nastojanje da se direktno pridobijaju ili pozivaju gledaoci da pristupe nekoj crkvi ili vjerskoj zajednici.

Član 3. (Opšti principi)

- (1) Svi dijelovi programskih usluga će poštovati dostojanstvo čovjeka i temeljna prava drugih.
- (2) Radio i televizijske stanice su slobodne u kreiranju i uređivanju svojih programa, uz poštovanje profesionalnih i opšte prihvaćenih vrijednosnih, etičkih i estetskih standarda.
- (3) Radio i televizijske stanice su odgovorne za sadržaj svih materijala koje emitiraju, bez obzira na njihov izvor, kao i za profesionalne aktivnosti koje poduzimaju osobe zaposlene u njima. Svi materijali koji se emituju obuhvataju pored redovnog programa i reemitovani program, SMS poruke, najave programa i slično, kao i reklamni i sponzorirani program koji nije direktno obuhvaćen odredbama Kodeksa o reklamiranju i sponzorstvu.
- (4) Radio i televizijske stanice će se pridržavati propisa u vezi sa zaštitom autorskih prava, te će se uzdržavati od bilo koje vrste nedozvoljenog prisvajanja programa.

- (5) Radio i televizijske stanice će program uskladiti sa općenito prihvaćenim standardima pristojnosti. Ovi standardi uključuju, ali se ne ograničavaju na poštovanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini
- (6) Programi neće koristiti sujevjerje kako bi manipulirali individualnim interpretacijama gledalaca/slušalaca.
- (7) Posebna pažnja u programima se mora posvetiti tretmanu ranjivih osoba koje se u tim programima pojavljuju.
- (8) Novinari imaju etičku obavezu da zaštite izvore informacija.
- (9) Radio i televizijske stanice će se pridržavati privremenih pravila, odnosno ispunjavati takve uslove za emitiranje programa, koje može s vremena na vrijeme postaviti Agencija, uključujući, ali se ne ograničavajući na politički program u periodu prije izbora i hitne javne proglase. Radio i televizijske stanice su također obavezne da se pridržavaju pravila i propisa Centralne izborne komisije BiH.
- (10) Radio i televizijske stanice će potpuno i istinito prikazivati činjenice i događaje i ohrabrivati slobodno oblikovanje mišljenja.
- (11) Radio i televizijske stanice treba da usvoje prikladne procedure za razmatranje prigovora na cjelokupni program uključen u njihov raspored emitovanja. Kao što je određeno Uslovima dugoročne dozvole Agencije, ove procedure treba da uključe zahtjev da pripadnici javnosti koji ulažu prigovor budu propisno informisani o tome da, ukoliko prigovor ne bude riješen, mogu da se obrate Agenciji.
- (12) Radio i televizijske stanice će se u svemu pridržavati uslova dozvole koju im je izdala Agencija.
- (13) Sve imenice muškog roda koje se odnose na osobe, a koriste se u ovom Kodeksu, odnose se na pripadnike oba pola.

DIO DRUGI – OPŠTI PROGRAMSKI STANDARDI

Član 4. (Govor mržnje)

- (1) Radio i televizijske stanice neće emitirati materijal koji svojim sadržajem i tonom:
  - a) prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja etničke ili vjerske mržnje između zajednica u Bosni i Hercegovini, ili koji od strane gledalaca može biti protumačen u smislu poticanja na nasilje, nered i nemire, ili koji bi mogao izazvati ili podsticati kriminal ili kriminalne radnje.
  - b) prenosi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja negativnih posljedica koje uključuju ali se ne ograničavaju na smrt, povrede, štetu nanesena imovini ili drugu vrstu nasilja, ili skretanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda sa njihovih uobičajenih dužnosti.

- (2) Programski sadržaji RTV stanica neće biti usmjereni na kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina ili izazivanje nacionalne, rasne, vjerske i polne netrpeljivosti ili mržnje.
- (3) U programima RTV stanica neće se emitovati programski sadržaji koji sadrže ili podstiču na diskriminaciju i/ili nasilje po osnovu pripadnosti etničkoj grupi, pola/roda, polne i seksualne orijentacije, odnosno koji podstiču na uznemiravanje ili seksualno uznemiravanje.
- (4) Emitovanje programskih sadržaja u kojima se upotrebljavaju termini iz stavova 1. - 4. ovog člana, dozvoljeno je isključivo ukoliko su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada i/ili predstavljaju dio objektivnog novinarskog izvještaja i objavljeni su bez namjere da se podstiče radnje navedne u gornjim stavima, odnosno sa namjerom da se kritički ukaže na takve radnje.

Član 5. (Pristojnost)

Radio i televizijske stanice će osigurati da se općenito prihvaćeni standardi pristojnosti primjenjuju u sadržaju radio i televizijskih programa. Posebna pažnja će biti posvećena tome da takvi programi ne budu u suprotnosti sa vaspitnim i obrazovnim uticajem na djecu.

Član 6. (Pravičnost i nepristrasnost)

- (1) Radio i televizijske stanice će osigurati da svi programi, a naročito informativni, budu tačni, pravični i nepristrasni. Sve uočene greške će blagovremeno biti ispravljene.
- (2) Tačnost, pravednost i izbalansiranost se postižu objavljivanjem svih suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa i emisija koje predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
- (3) Neće se emitirati emisije koje tendenciozno promoviraju interese jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti takve aktivnosti provode sistematično tokom jednog vremenskog perioda, isključujući druge stranke, grupe ili pojedince. Komentar će uvijek biti jasno razlučiv od vijesti. Neće se dozvoliti da prevlada niti jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim političkim, privrednim i drugim javnim temama.
- (4) Voditelj i reporteri autori programa, moderatori u debatnim programima i diskusijama mogu izraziti lična mišljenja i stanovišta u vezi kontroverznih političkih, privrednih i drugih javnih tema. Ove osobe međutim ne smiju koristiti prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovisali spostvene stavove i mišljenja na način na koji bi mogli narušiti neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost.
- (5) Lični stavovi i mišljenja u autorskim programima ili priložima će biti jasno naznačeni, da bi ih publika mogla jasno prepoznati kao takve.
- (6) Spikeri u programima vijesti će se ograničiti na nepristrasno iznošenje informacija, bez iznošenja ličnih stavova, bilo verbalnom bilo neverbalnom komunikacijom.

- (7) Kada se radi o političkim, privrednim, ili tekućim programima koji uključuju posebno kontroverzna pitanja, odnosno pitanja oko kojih političari, privrednici i/ili mediji raspravljaju, relevantna suprotstavljena mišljenja će biti uključena u program. Radio i televizijske stanice će se pobrinuti da u ovim programima ne preovladava mišljenje i stavovi određenih pojedinaca ili grupa.
- (8) Radio i televizijske stanice će osigurati pravedan tretman pojedincima i organizacijama u programima.
- (9) Kada program uključuje navode o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti, ili ako sadrži negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, radio televizijske stanice će onima čije se ime spominje pružiti prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode. Ukoliko te osobe ili organizacije odbiju učešće ili davanje izjave, radio televizijske stanice će kroz zvanične službene zabilješke dokumentovati svaki pokušaj da stupe u kontakt s njima, a iste će biti arhivirane u periodu 14 dana od dana emitovanja programa za koji se vežu. Ova se obaveza ne odnosi na emitovanje informacija koje uslijed hitnosti i/ili javnog interesa ne trpe odlaganje. U takvim situacijama radio televizijske stanice će sa tim osobama ili organizacijama stupiti u kontakt čim to okolnosti budu dozvoljavale.

Član 7.
(Lažan ili varljiv materijal)

Radio i televizijske stanice neće emitirati bilo kakav lažan ili varljiv materijal za koji znaju da je lažan ili su mogle utvrditi da je lažan na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili postoji opravdana osnova za pretpostavku da je lažan. Ako se pokaže da je materijal koji se emitira lažan, mora se što prije objaviti ispravka.

Član 8.
(Nasilje i opasno ponašanje)

- (1) U principu, scene nasilja, njegove posljedice i opisi nasilja, bilo verbalni bilo grafički, biće emitovani unutar graničnog perioda.
- (2) Dnevni programi koji se bave takvim temama će biti opravdani kontekstom.
- (3) Psihičko ili fizičko nasilje ili opasno ponašanje koje bi djeca lako mogla oponašati neće biti emitovano u televizijskim programima prvenstveno namijenjenim djeci osim ako ne postoji jako uredničko opravdanje, t.j, osim ako se tim programom ne ukazuje na štetne posljedice takvih pojava.
- (4) Programi neće obuhvatati materijal (bilo da se odnosi na zasebne programe ili na više programa posmatranih zajedno) koji, uzimajući u obzir kontekst, promovise ili ohrabruje nasilje, opasno i antidruštveno ponašanje naročito ako bi takav materijal mogao lako poticati na oponašanje takvih ponašanja.

Član 9.
(Nagost)

U programima koji uključuju nagost, ista će biti prikazivana u kontekstu teme programa, npr edukativne, umjetničke i slične teme. Ukoliko se radi o programima koji na erotski način tretiraju nagost, isti će biti emitovani unutar graničnog perioda.

Član 10.
(Erotika i pornografija)

- (1) Erotski programi će biti emitovani unutar graničnog perioda.
- (2) Pornografski programi ne smiju biti emitovani.

Član 11.
(Upozorenja za publiku)

- (1) RTV stanice dužne su da daju odgovarajuću informaciju u vezi sa prirodom i sadržajem programa koji emituju, kako bi publika sama mogla napraviti izbor.
- (2) Odgovarajuća informacija (upozorenje/smjernica) mora biti pružena u informativnim i programima koji se bave tekućim pitanjima prije emitovanja ili na početku emitovanja priloga koji sadrži određene scene (npr. nasilje, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa), kako bi određene grupe gledalaca ili slušalaca bile upozorene na sadržaje koji slijede.
- (3) Igrani i dokumentarni programi koji prema odredbama ovog Kodeksa ne spadaju u granični period, ali sadrže erotске scene, scene izrazitog nasilja, posljedice nasilja i slične scene koje nisu namijenjene najširoj publici će biti prikazivani uz vizuelno ili zvučno upozorenje o njihovom sadržaju, odnosno neprikladnosti.
- (4) Radijske stanice su dužne da prije emitovanja određenih dijelova programa emituju zvučno upozorenje o njihovoj nepodobnosti za maloljetnike.

DIO TREĆI – ZAŠTITA DJECE I MALOLJETNIKA

Član 12.
(Osnovni principi)

- (1) U pružanju usluga, radio i televizijske stanice moraju poduzeti sve razumne mjere da zaštite maloljetnike od neadekvatnih sadržaja.
- (2) Djeca moraju biti zaštićena odgovarajućim rasporedom emitovanja programa koji za njih nije podoban.
- (3) Svi programi koji bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihički ili moralni razvoj djece i maloljetnika neće se emitovati u vrijeme kada je najvjerovatnije da će ih oni gledati/slušati. Takvi programi uključuju, ali nisu ograničeni na, programe koji sadržavaju posebno izražene seksualne scene, scene nasilja ili teme (kao što su zlostavljanje djece ili upotreba droge) obrađene na način koji može biti štetan za djecu. Takvi programi mogu biti emitovani samo u periodu između 24.00 i 6.00. sati.
- (4) Radio i televizijske stanice moraju poštovati granični period i obratiti posebnu pažnju na odgovarajući raspored programa emitovanog u vrijeme kada je vjerovatno da djeca prate program, naročito u vrijeme doručka i odlaska u školu, ali može uključivati i ostale termine.

Član 13.
(Učešće djece i maloljetnika u programu)

- (1) Posebna pažnja mora biti posvećena fizičkoj i emotivnoj dobrobiti i dostojanstvu maloljetnika koji učestvuju ili su na drugi način uključeni u program, neovisno od toga da li je sam maloljetnik ili njegov roditelj ili staratelj dao saglasnost.
- (2) RTV stanice ne smiju od djece tražiti mišljenje vezano za privatna porodična pitanja niti o temama za koje postoji mogućnost da su van domena njihovog rasuđivanja.
- (3) Zabranjena je svaka zloupotreba djece u programima RTV stanica.
- (4) Zabranjeno je korištenje djece u političke svrhe.
- (5) Direktno učestvovanje u programu ili uključivanje u program na bilo koji način ne smije maloljetnicima prouzrokovati nepotrebnu uznemirenost ili strah.
- (6) Angažovanje djece u reklamnim sadržajima, kampanjama kao i u druge promotivne svrhe, mora biti u skladu sa Pravilnikom o oglašavanju i sponzorstvu za radio i televiziju.
- (7) Nagrade koje se dodjeljuju u dječijim programima moraju biti odgovarajuće za uzrast ciljane publike kao i učesnika.

Član 14.

(Izvještavanje o krivičnim djelima u koje su umiješani maloljetnici)

- (1) Ne smiju se objavljivati informacije o toku krivičnog postupka prema maloljetniku ili mlađem punoljetniku o odluci donesenoj u tom postupku, niti će se vršiti audio ili video snimanje toka tog postupka.
- (2) Pravosnažna sudska odluka u postupku protiv maloljetnika ili mlađeg punoljetnika može se objaviti ali bez navođenja njihovih ličnih podataka ili podataka na osnovu kojih se može utvrditi njihov identitet.
- (3) U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identita, stanice će naročito obratiti pažnju da ne emituju sadržaj koji bi mogao otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do identifikacije maloljetnika koji bi mogli biti uključeni kao žrtve, svjedoci, optuženi ili na drugi način umiješani u policijsku istragu ili sudski postupak u vezi sa krivičnim djelom. Također, posebna pažnja će se obratiti pri objavljivanju ograničenih informacija koje bi u kombinaciji sa informacijama objavljenim negdje drugdje, mogle dovesti do otkrivanja identiteta, ili na nenamjerno opisivanje krivičnog djela na indirektan način.
- (4) Pri objavljivanju informacija u vezi sa krivičnim djelima, RTV stanice moraju posebnu pažnju obratiti zaštiti potencijalno ranjivom položaju maloljetne osobe koja je uključena u slučaj bilo kao žrtva bilo kao svjedok. Ovo se naročito odnosi na objavljivanje imena, adrese, fotografije ili video zapisa dotične osobe, škole koju pohađaju ili radnog mjesta.
- (5) Posebna pažnja će se posvetiti zaštiti identiteta maloljetnika na bilo koji način umiješanih u seksualno nasilje. U svim takvim slučajevima, informacije o identitetu se mogu objavljivati samo po prethodno pribavljenom zvaničnom odobrenju nadležnih organa.
- (6) Identitet maloljetnika, pravosnažno osuđenog za krivično djelo, može se otkriti u programima RTV stanica isključivo ukoliko postoji opravdani interes javnosti da bude upoznata.

Član 15.
(Opojna sredstva, pušenje i alkohol)

- (1) Upotreba opojnih sredstava, pušenje i upotreba alkohola neće biti prikazivani u programima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim programima ne ukazuje na štetne posljedice.
- (2) Upotreba opojnih sredstava, pušenje i upotreba alkohola neće ni na koji način biti promovisani kao prihvatljivi, niti će se podsticati ili opravdavati u programima.

DIO ČETVRTI – PRIVATNOST

Član 16.
(Zaštita privatnosti, opšti principi)

- (1) Svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom, a naročito kada se radi o osobama koje ne obavljaju javne funkcije, i općenito nisu eksponirane u javnosti. Objavljivanje činjenica iz privatnog života pojedinca, bez njegovog znanja i saglasnosti, moguće je samo u slučaju nedvosmislenog postojanja interesa javnosti, a odnosi se na primjer na otkrivanje krivičnih djela, zaštitu javnog interesa, sprečavanje pogrešnog informisanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti u javnoj službi, zaštitu javnog zdravlja i slično.
- (2) Informacije u kojima se otkriva lokacija privatnog posjeda osobe ili porodice neće biti objavljene bez dozvole te osobe ili porodice, ukoliko nije opravdano javnim interesom.
- (3) U situacijama gdje su ljudi prisutni u događajima o kojima se izvještava u programima vijesti, mora se poštovati pravo na privatnost žrtava prilikom objavljivanja ovih informacija. Ovo se odnosi na programe u kojima se direktno izvještava o događaju, kao i sadržaje u kojima se ovaj događaj naknadno spominje.
- (4) Osobe u stanju stresa neće biti izložene pritisku da daju intervju ili učestuju u programima.
- (5) Djeca i ranjive osobe koje nisu u stanju da se staraju same o sebi neće biti ispitivane o privatnim stvarima bez pismenog odobrenja roditelja, staratelja, ili osobe koja ima primarnu odgovornost za njihovu brigu. Izuzetak od ovog pravila predstavljaju prilozima kojima se ukazuje na njihov težak položaj, a koji su prvenstveno usmjereni ka cilju obezbjeđenja pomoći. U takvim priložima će biti jasno naznačeni načini na koji se pomoć može uputiti, ali bez otkrivanja njihove adrese, dok će njihova lica biti na odgovarajući način zaštićena od identifikacije.
- (6) Pri emitovanju programa koji prikazuje scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, radio i televizijske stanice će naći balans između želje da služe istini i želje da pokažu suosjećanje i rizika od senzacionalizma koji bi izazvao bol ili mogućnost neopravdanog ometanja privatnosti.

Član 17.
(Posebne saglasnosti)

- (1) Radio televizijske stanice mogu snimati telefonske razgovore sa pojedincima, ukoliko se predstave, objasne razlog poziva, i ukažu da se razgovor snima. Ukoliko je početna namjera da se taj razgovor emituje, sagovornik će odmah biti o tome obaviješten, te je za emitovanje potrebno njegovo odobrenje. Ukoliko se tek nakanadno pokaže da je potrebno emitovati sadržaj telefonskog razgovora, a stanica nije obavijestila sagovornika o tome, onda je potrebno pribaviti odobrenje za emitovanje snimljenog razgovora. Ovo se ne odnosi na programe koji se bave temama od javnog interesa.
- (2) Za snimke na kojima su snimljeni slučajni prolaznici, odnosno anonimne osobe, a iz kojih se jasno vidi da su slučajno snimljeni, nije potrebna saglasnost tih lica za njihovo prikazivanje.
- (3) Ukoliko se programi prave na javnim mjestima i kontaktiraju se slučajni prolaznici u uličnim anketama, „skrivenim kamerama“ i slično, mogu biti emitovani snimci samo onih osoba koje su to dopustile.

DIO PETI – POSEBNI PROGRAMSKI STANDARDI

Član 18.

(Religijski programi i predstavljanje religije u programima)

- (1) Radio i televizijske stanice su dužne obezbijediti odgovarajući stepen odgovornosti u pogledu sadržaja religijskih programa.
- (2) Radio i televizijske stanice će osigurati da se religijskim programima ne zloupotrebljava moguća podložnost publike tim programima.
- (3) Radio i televizijske stanice će osigurati da se religijskim programima na odgovarajući način tretiraju pojedinci ili grupe koji su pripadnici bilo koje religije.
- (4) Religija i religijske aktivnosti pripadnika različitih vjeroispovijesti se ne smiju pogrešno predstavljati, te se moraju poduzeti svi naponi da se obezbijedi tačnost i korektnost religijskih programa.
- (5) Bilo kakva religijska ubjeđenja neće se omalovažavati u programu.
- (6) Pojedinci ili grupe koji pripadaju bilo kojoj religiji ne smiju biti na neodgovarajući način tretirani u programu.
- (7) RTV stanice neće se baviti prozelitizmom.

Član 19.

(Pravo na odgovor)

- (1) Radio i televizijske stanice će omogućiti pravo na odgovor kada emitiraju program koji stavlja neku osobu u nepovoljnu poziciju, ili pod drugim okolnostima, ukoliko tako zahtijevaju principi pravednosti i nepristrasnosti.
- (2) Osoba ili organizacija koja traži pravo na odgovor će poslati odgovor u razumnom vremenu. Radio televizijska stanica će odgovor objaviti u prvom narednom izdanju programa u kojem je emitovana informacija na koju se daje odgovor, a ukoliko to nije moguće, odgovor će biti objavljen u terminu u kojem je najvjerovatnije da će doseći istu publiku kojoj je bio namijenjen i program na koji se odgovara.

- (3) Demant/odgovor će biti ograničen na ispravljanje činjenica koje se dovode u pitanje. Ukoliko stanica odbije da emituje odgovor, javno će navesti razloge takve odluke. Odgovor neće biti popraćen protivodgovorom ili dodatnim komentarom stanice, pogotovo ako je riječ o informativno političkim programima. Ovo ograničenje se ne odnosi na pripremu i emitovanje dodatnih informacija u vezi sa temom na koju se odgovor odnosi, s tim da te informacije ne smiju ugroziti samu svrhu emitovanog odgovora.

Član 20.
(Izveštavanje o sudskim procesima)

- (1) Radio i televizijske stanice su dužne da objektivno i tačno izvještavaju o sudskim procesima. Ovo izvještavanje podrazumijeva i objavljivanje informacija o sudskim odlukama, naročito ukoliko se radi o oslobađajućim odlukama, prekidima istrage ili značajnom umanjnju težine djela za koje se optuženi tereti.
- (2) Radio i televizijske stanice će do donošenja pravosnažne sudske odluke poštivati pretpostavku nevinosti. Mišljenja i informacije vezane za krivične postupke koji su u toku mogu se predstavljati u medijima samo uz pridržavanje prethodne odredbe..
- (3) Radio i televizijske stanice će u toku trajanja krivičnog postupka poštivati pravo na privatnost svih osoba uključenih u taj postupak u bilo kojem svojstvu. Posebna zaštita će biti pružena maloljetnim i drugim ranjivim licima, kao i žrtvama, svjedocima i porodicama osumnjičenih, optuženih i osuđenih lica.
- (4) Radio i televizijske stanice će voditi računa o zaštiti identiteta svjedoka, osim ako svjedok nije dao prethodnu saglasnost za to, ako identitet svjedoka nije od javnog interesa ili ako je svjedočenje već bilo javno. Posebna pažnja će se posvetiti poštivanju relevantnih zakonskih odredbi u pogledu svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, kao i članova njihovih porodica.
- (5) Zabranjeno je objavljivanje bilo kakvih informacija koje očigledno i nesumnjivo mogu negativno uticati na tok sudskog postupka i/ili informacija čiju tajnost sud izričito zahtijeva prije i u toku sudskog postupka.
- (6) Identitet žrtava seksualnih napada neće biti objavljen bilo direktno, bilo objavljivanjem materijala koji bi mogli ukazati na identite, osim ukoliko žrtve same ne pristanu, ili su mediji zakonski ovlašteni da to urade.
- (7) Direktno izvještavanje iz sudnice ili snimanje u sudnicama je dopušteno samo po prethodno pribavljenoj dozvoli nadležnih organa, a imajući u vidu odredbe prehtodnih stavova ovog člana.

Član 21.
(Paranormalne sposobnosti, egzorcizam, okultne radnje)

- (1) Svi programi koji se bave temom parapsihologije i paranormalnih sposobnosti, egzorcizma, okultnih radnji i sličnih pojava moraju biti posebno izbalansirani u smislu upoređivanja naučnih i vannaučnih postavki vezanih za te fenomene.
- (2) Svi programi koji se bave promocijom paranormalnih sposobnosti, egzorcizma, okultnih radnji i sličnih pojava kao metoda rješavanja zdravstvenih i drugih životnih problema, naročito oni u kojima se daju individualni savjeti gledaocima ili slušaocima

koje se javu u program mogu biti emitovani samo unutar graničnog perioda.

Član 22.
(Alternativna medicina)

- (1) Svi programi koji se bave alternativnom medicinom moraju sadržati jasne naznake da se radi o načinima liječenja koji nisu zasnovani na tradicionalnoj medicinskoj nauci, te ne smiju takve načine liječenja propagirati kao jedine ili najbolje.
- (2) Poželjno je u takvim programima obezbijediti mišljenje ili učešće ovlaštenog medicinskog radnika iz grane medicine najbliže alternativnom načinu liječenja koji je predmet programa.

Član 23.
(Nadriljekarstvo)

Neće biti emitovani programi koji se bave nadriljekarstvom, osim ukoliko se takvim programima ne ukazuje na štetne posljedice istog.

Član 24.
(Ostala programska pitanja)

- (1) Cijene telefonskih poziva za uključenje u program će biti jasno naznačene u programu.
- (2) Vrijednost nagrada u dječijim programima mora biti u značajnoj mjeri niža od onih koje se nude odraslama.

DIO ŠESTI – EVROPSKA AUDIOVIZUELNA DJELA

Član 25.
(Definicija)

- (1) Evropska audiovizuelna djela u smislu ovog Kodeksa su:
  - a) djela koja potiču iz država članica Evropske unije,
  - b) djela koja potiču iz evropskih država članica Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji te ispunjavaju uslove propisane ovim Kodeksom,
  - c) djela koja potiču iz trećih država, a ispunjavaju uslove iz stava 3. ovoga člana.
- (2) Odredbe stava 1. tačke b. i c. ovoga članka odnose se samo na države u kojima audiovizuelna djela država članica Evropske unije nisu predmet diskriminacijskih mjera.
- (3) Djela iz stava 1. tačke 1. i 2. ovoga člana su ona koja su ostvarili pretežno autori i radnici s prebivalištem u državama iz stava 1. tačke 1. i 2. ovoga članka ako udovoljavaju jednom od sljedećih uvjeta:
  - a) ako su proizvođači tih djela osnovani, odnosno registrirani u jednoj ili više navedenih država, ili
  - b) ako je jedan ili više proizvođača iz jedne ili više navedenih država nositelj produkcije pojedinog djela ili

- c) ako je doprinos koproducenta iz navedenih država prevladavajući u odnosu na ukupnu cijenu koprodukcije, a koprodukciju ne kontrolira jedan ili više proizvođača osnovanih izvan navedenih država.
- (4) Djela iz stava 1. tačka 3. ovog člana su ona koja su u cijelosti ostvorena u koprodukciji proizvođača osnovanih i registriranih u jednoj ili više zemalja članica Evropske unije, s proizvođačima osnovanim i registrovanim u jednoj ili više trećih evropskih država s kojima je Evropska unija sklopila sporazume na audiovizuelnom području, ako su ta djela pretežno ostvarili autori i radnici s prebivalištem u jednoj ili više evropskih država.
- (5) Djela koja se ne smatraju evropskim djelima u smislu stava 1. ovog člana, a nastala su u okviru bilateralnih koprodukcijskih ugovora sklopljenih između država članica Evropske unije i trećih država, smatrat će se evropskim djelima ako većinski dio ukupnih troškova proizvodnje snose koproducenti iz Evropske unije, a proizvodnju ne nadzire jedan ili više proizvođača registriranih izvan područja država članica Evropske unije.
- (6) Djela koja se ne smatraju evropskim djelima u smislu stava 1. ovog člana, a nastala su pretežno radom autora i radnika s prebivalištem u jednoj ili više država članica Evropske unije, smatraće se evropskim djelima u razmjeru odgovarajućem veličini doprinosa koproducenta iz Evropske unije u ukupnim troškovima proizvodnje.

Član 26.

(Udio evropskih audiovizuelnih djela u programu televizijskih stanica)

- (1) TV stanice čiji se programi mogu primati direktno ili indirektno, bilo putem kabla, zemaljskog odašiljača ili satelita, u jednoj ili više evropskih država moraju osigurati da od ukupnog programa najmanje 51% čine evropska audiovizuelna djela.
- (2) Televizijska stanica iz stava 1 koja u trenutku početka primjene ovog Kodeksa nema udio evropskih audiovizuelnih djela iz prethodnog stava, mora svake godine povećavati udio tih djela u procentu koji joj odgovara, ali tako da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Kodeksa postigne propisani udio. Takve stanice moraju imati redovno ažurirane detaljne podatke o povećanju udjela stranih programa.
- (3) U godišnje vrijeme objavljivanja iz ovoga člana ne ubraja se vrijeme namijenjeno vijestima, sportskim događajima, igrama, oglašavanju, teletekstu i teletgovini.

DIO SEDMI – BOSANSKOHERCEGOVAČKA AUDIOVIZUELNA DJELA

Član 27.

(Definicija)

Bosanskohercegovačka audiovizuelna djela prema ovom Kodeksu su djela izvorno proizvedena na jezicima konstitutivnih naroda u BiH, ili na jezicima nacionalnih manjina, kao i djela bosanskohercegovačke kulturne baštine ukoliko ispunjavaju slijedeće uslove:

- Da je produkcija napravljena u potpunosti u BiH ili
- Da je nositelj koprodukcije produkcijska kuća iz BiH

Član 28.

(Udio bosanskohercegovačkih audiovizuelnih djela u programu)

- (1) Televizijska stanica će osigurati objavljivanje više od 25% igranoga, dokumentarnog i drugoga programskog sadržaja iz prethodnog člana u toku jedne godine. U godišnje vrijeme iz ovog stava nisu uključeni oglasi i televizijska prodaja.
- (2) Televizijska stanica koja u trenutku početka primjene ovog Kodeksa nema udio bosanskohercegovačkih audiovizuelnih djela iz prethodnog stava, mora svake godine povećavati udio tih djela u procentu koji joj odgovora, ali tako da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Kodeksa postigne propisani udio. Takve stanice moraju imati redovno ažurirane detaljne podatke o povećanju udjela stranih programa.

DIO OSMI - POŠTIVANJE OVOG KODEKSA

Član 29. (Snimci emisija)

- (1) Radio i televizijske stanice će načiniti kompletne zvučne i/ili video snimke svih emisija koje emitiraju. Ovi snimci će se čuvati minimalno 14 dana, ili duže, ukoliko to u posebnom slučaju zahtijeva Agencija. Ukoliko se u roku od 14 dana nakon objavljivanja dobije zahtjev za pravo na odgovor, zahtjev za ispravku ili uvid od strane Agencije, tada se snimak čuva do konačnog rješenja predmeta.
- (2) Javni servisi unutar Javnog radiotelevizijskog sistema BiH su dužni čuvati snimke programa u skladu sa odredbama Zakona o Javnom RTV Sistemu BiH.

Član 30. (Sankcije)

U slučaju povreda ovog Kodeksa, Agencija je ovlaštena da primjenjuje izvršne mjere, u skladu sa članom 46. stav 3 Zakona o komunikacijama, srazmjerno prekršajima.

DIO DEVETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31. (Stupanje na snagu)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Kodeksa prestaje da važi Kodeks o emitovanju radio televizijskog programa („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 32/04).
- (2) Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”.

U Sarajevu, 31.01.2008. godine

Broj:01-02-222-1/08

Predsjedavajući Vijeća Agencije

Neven Tomić